

Izhaja ob 4. jutraj.
Stane mesečno Din 25.—; za in-
zemstvo Din 40.— neobvezno.
Oglas: po tarifu.
Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica št. 5/1.
Telefon št. 72, ponoči tudi
št. 34.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Upravišтво: Ljubljana, Prešernova
ulica št. 54. — Telefon št. 36.
Inseratni oddelek: Ljubljana, Prešer-
nova ulica št. 4. — Telefon št. 492
Podružnici: Maribor, Barvarska ulica
št. 1. — Celje, Aleksandrova cesta
Račun pri poštnem ček. zavodu: Ljub-
ljana št. 11.842 — Praha číslo 78.180.
Wien, Nr. 105.447.

Ljubljana, 3. januarja.

V Beogradu je že pravoslavni Božič v zraku. Politika se umika zasebnemu zatišju. Kriza vlade g. Uzunovića je pomaknjena čez praznike. Zato pa se že v naprej 25. januar, to je dan sklicanja Narodne skupščine, zaznamuje kot datum končne krize, ki bo ne le kriza vlade, ampak kriza Narodne skupščine.

Medtem je SDS po vseh delih domovine, zlasti pa v zapadnih oblastih, krepko na delu. Triumf Svetozarja Pribečevića, ki je v priprostem selu Macincih zbral na trdi mrzli zimski dan 7 tisoč seljakov, Hrvatov in Slovencev, je iznenadil vso javnost in celo prijatelje, ki poznajo napredek SDS v Medimurju in varaždinski županiji. To so kraji, ki jih je radičevščina vedno smatrala za svoje največje trdnjave. S te- žavo maršira resnica in spoznanje preko zaprek, a maršira vendarle vztrajno. Tudi mnogobrojni shodi in sestanki SDS preteklo nedeljo po vsej Sloveniji so pokazali velike simpatije ljudstva za edino stranko, ki ni nikoli pretirano obetala, pač pa ostala sebi in svojim idealom zvesta in katere trezni program edini obeta zboljšanje in končno popravilo današnjega žalostnega stanja.

Tem težje trenutke pa preživlja naša SLS, kako pristašem dopovedati, zakaj je bila tako grdo izključena iz vlade. Že za Božič in do Novega leta je dan na dan poročala, da se v Beogradu vse trga zanjo in jo vabi v vlado, a že na seji radikalnega kluba je g. Uzunović povedal, da pride v poštev le dvojna koalicija, o SLS da ni treba ni govoriti. Čemu je SLS ves teden vlekla pristaše na nos? Sedaj treba z resnico na dan in g. Korošec zopet pridiguje o «nače- lih». Pristaš SLS nam je priznal, da kadar Korošec pridiguje o «neomajnih zahtevah Slovencev in o zvestosti SLS», že vsak ve, koliko je za SLS ura bila.

G. Radič je tudi pohvalil generala v vladi. To izjavo bi bilo treba dobro zapomniti. Mož, ki je nekdanj proglasal «sibilo» najlutejšo borbo, sedaj blagoslaavlja generala in dobro je, da se nani privadi. Vsaj ne bo smel vpiti, če kdaj še kaj več doživi. Izvenparlamentarno misel v zasedbi vlade je torej najbolj pohvalil Stjepan Radič. Ne bo se tedaj mogel pritožiti, če bo ta misel rastla in postavila i g. Radiča ter celo HSS na mrzlo. Radič je postal tudi politično kratkoviden in očitno ni zapazil, da gre za nekaj več nego samo za portfelj sabračaja.

V Beogradu se obče računa, da po oblastnih volitvah pridejo skupščinske volitve, ki jih bo vodilo jedro, iz kojega se ima stvoriti nacionalna večina pomnožena s činitelji, ki so ta hip še izven skupščine. Ta vlada bo najprej morala izvesti reparacije strahovitih nasilij in krivic, ki so se izvršile pod režimom RR. Tudi v Sloveniji bo predvsem treba izbrisati razna nasilja, ki so jih za- grešili radičevski ekspozenti na per- sonalnem in upravnem polju, kjer je bil g. Pucelj s svojimi radikalno-klerikal- nimi zavezniki pravzaprav izključno na delu za SLS. Mnogi, ki danes še ne razumejo, da je radičevščina v Sloveniji tik pred končno likvidacijo, bodo v kratkem videli, da nosijo odgovornost za posledice svojih terorističnih in he- rostrastičnih dejanj. Ne le moralne, ampak tudi gmočne.

Spretna je bila poteza SLS, da je uporabila najvnege g. Pucelja za svoj ščit. Možak morda niti ne ve, da igra to vlogo. A roka SLS je pri vseh pote- zah tega najbolj zavoženega državnika vseeno vidna. Naši somišljeniki in vsi ostali res napredni ljudje pa dobro ču- tijo, da je vsak glas, ki bi se oddal 23. t. m. za radičevce, ali kake «radika- le», v stvari oddan za SLS. Zato vejo, da bosta 23. t. m. za volitve v celji Slo- veniji le dva tabora: naš napredni in klerikalni.

SDS bo v par tednih pozvana, da zo- pet enkrat v državi rešuje, kar so druge stranke pokvarile, ker njenega na- sveta niso poslušale. Na vsakem članu SDS v Sloveniji leži v tem trenutku po- sebna odgovornost, da z delom za čim večje število naših glasov dokaže vsem činiteljem zlasti v Beogradu, da se SDS v opoziciji ni dala pomandati, da je žilavo ne le obranila svoje pozicije, ampak jih je celo utrdila, tako da se more država z mirno zavestjo trajno opirati na njeno sodelovanje, ki bo prej ali slej postavilo klerikalizem v manjši- no in ga razorožilo.

Millerand za varnost Poljske

Paris, 3. januarja. (pa.) Kandidat republi- kanske narodne zveze za senat, bivši pred- sednik republike Millerand, je imel govor, v katerem je dejal, da mora francoska zu- nanja politika stremeti po konsolidaciji sve- tovnega mira. Hvalil je Društvo narodov in naglašal, da je bil prvi predsednik njegovega Sveta. Nadalje je Millerand izrazil željo, da bi se Francija in Nemčija sporazumeli, vendar se mora pri tem zagotoviti varnost zaveznikov, zlasti Poljske. Zato se še ne more popolnoma izprazniti Porenje. Končno je izjavil, da je republikanska narodna zve- za ki ga kandidira v senat, neobhodno po- trebna za procvit Francije.

Latentna kriza obnovljenega režima RR

Ostavke ministrov Simonovića in Miletića niso bile uvažene. Radikalni nezadovoljniji energično nadaljujejo svojo akcijo ter postajajo močnejši. — Izbruh krize odgođen do konca tega meseca.

Beograd, 3. januarja p. Afera z ostav- kama ministrov g. Simonovića in dr. Slavka Miletića, ki sta demisionirala radi Uzunovičevega postopanja na zad- nji seji radikalnega kluba in zaradi nadaljnjega sodelovanja radikalov z radičevci, je potlačena tako, da njuna ostavka na merodajnem mestu ni bila sprejeta. V političnih krogih se navaja, da sta gg. Simonović in Miletić pristala na tako rešitev zato, ker jima je g. Uzunović obljubil, da bo odpravil raz- loke, ki so jima dali povod za ostavko. To bi značilo, da bo odpravil tudi so- delovanje z radičevci. Napram novinar- jem je g. Simonović izjavil o tem novem preokretu naslednje:

Pismena ostavka, ki sva jo jaz in g. dr. Slavko Miletić dne 31. decembra iz- ročila predsedniku min. sveta ni bila sprejeta.

K temu je dr. Slavko Miletić dodal: Nimam kaj pripomniti.

Dočim sedaj vladni krogi trdijo, da je »incident poravnana«, pa pašičevci ostro nadaljujejo svojo borbo. Število neza- dovoljnih v radikalnem klubu raste vedno bolj. Nezadovoljnejšem so se z javnimi izjavami pridružili posl. Liuba Živković, Šuvaković in Krsta Marić. Nocoj sta radikalna poslanca Nedeljko Simonović in Kemal beg Črnoglavci do- spela v Beograd ter izjavila novinar- jem, da sta solidarna z onimi, ki so glasovali za nezaupnico vladi.

Ekspozé novega finančnega ministra

Nova vlada najavlja kot glavno konkretno sanacijsko akcijo redukcijo uradniških pokojnin! — Nekaj dobrih misli, a brez upa, da se izvedejo. — Vlada je dejansko v manjšini, a kleri- kalci v Beogradu krepko pomagajo radikalom.

Be

Triumf Svetožarja Pribičevića med hrvatskimi kmeti

Velikostnemu zboru v Macincu je prisostvovalo 7000 hrvatskih kmetov. — Velik utis zborovanja v Beogradu.

V nekdanji najbolj zagrozenih krajih radičevskih, v Medimurju in Zagorju, odpada list za listom z drevesa HSS. Razočaranje nad Stjepanom Radićem, največjim političnim vlogarjem, dovaja tukajšnje ljudstvo v organizacije SDS. Zaupanje naroda do politike SDS, se je večerj naravnost triumfalno izrazilo na zboru Svetožarja Pribičevića v Macincu v Medimurju, ter v Varaždinu in Čakovcu.

Pribičević se je pripeljal v Varaždin na novega leta dan popoldne, že na kolodvoru navdušeno pozdravljen. Po nagovoru predsednika k. o. SDS dr. Stankovića je nepregledna množica burno pozdravljala spremeno gosp. Pribičevića do stanovanja poal. dr. Hinka Krizmana, katerega gost je bil predsednik SDS. Zvečer se je vršil v veliki dvorani gledališke restavracije prijateljski večer, katerega so se udeležili poleg gosp. Pribičevića dr. Hinko Krizman, Večeslav Vilder, dr. Ljud. Pivko ter okrog 2000 ljudi, resnih in navdušenih pristaev SDS.

Pribičević govori o Varaždinu

Tekom večera je imel Pribičević velik govor, v katerem je pobiljal zlasti podtikanja nasprotnikov, češ, da je bila SDS nasprotnica hrvatskega dela naroda. Njena politika proti Radiću ni bila naperjena proti Hrvatstvu, temveč proti rušitelju države. Težko energični politiki SDS je dal največje zadovoljenje sam Stjepan Radić, ki je sprejel, stopil v vlado za ministra notranjih del iste ga ministra, ki ga je vstaknil v zapor in ko je kot minister prosvete v skupščini izjavil, da je bila njegova aretacija država potreba. Sporazum, kakršnega sedaj hvali in izvaža gosp. Radić, ni nikak sporazum, temveč le pozivanje za Hrvate. Ko so bili demokrati s Pribičevićem na vladi, je bil Hrvat minister zunanjih poslov, je bil Hrvat podpredsednik vlade in so imeli Hrvatje sedem ministrstev in dva Slovence. Prečani so bili tedaj v vladi v večini. V zadnji ministriki krizi radičevski nišar drugega niso zahtevali kot sprejem Radičeve porodice v vlado. Zgodovinski razvoj je pokazal, da je edino politika SDS pravilna. Radić, stranka sploh nima programa, ker se je marca 1925 svoja starega odrekla, novega pa še ni sestavila. Propadla so gesla radičalov, teh srbskih radičevcev, o veliki Srbiji in pa radičevcev, teh hrvatskih radičalov, o hrvatski republiki. Ko s razbija radikalna stranka in lomi Radičeva stranka, SDS kljub vsem preganjanjem s strani vlad napreduje in se razvija. SDS gre za tem, da dobimo večinsko stranko, ki bo obsegala vse vere in vsa plemena, stranko srbsko - hrvatsko - slovensko, stranko jugoslovensko, ki bo enako gledala na Slovence Hrvatine in Srbe v svoji praktični politiki. Ostro zavrača Pribičević insinucije, da bi bil fašist in izjavlja, da obsoja SDS vse diktatorske metode. Pobija trditve, da je centralist in kliče v spomin, da je on prvi februarja 1919 nastopil za decentralizacijo državne uprave. Danasnja vlada v parlamentu nima več večine. Naš čas prihaja. V krat-

kem pride ura, ko bodo morali apelirati na nas, ki nismo izdali ideje edinstva naroda in države Burno odobravanje je sledilo tem izjavam.

Za gosp. Pribičevićem so še govorili gg. Gašparac, dr. Pivko, Lovro Petovar, Vilder, Nemec, Parmačević, dr. Svoboda, dr. Krizman in na splošno zahtevo ponovno g. Pribičević.

Velikostni zbor v Macincu

Včeraj v nedeljo zjutraj se je odpravil gosp. Pribičević v spremstvu kakih 20 avtomobilov v bližnji Macinec. Že na vseh poti iz Varažдина ga je ljudstvo pozdravljalo. V Goranem Hraščinu je bila vsaka hiša in do mala vsako drevo okrašeno z jugoslovensko in hrvatsko trobojnicjo. Tu je sprejela gospoda Pribičevića tudi velika povorka več tisoč ljudi, 400 voz, množica konjenikov z zastavami in godbo. Odtoč se je velika vojska SDS na čelu z g. Pribičevićem podala v okrašeni Macinec in dospela skozi več slavolokov na zborovališče poleg cerkve.

Po 10. uri se je pričel zbor, ki mu je prisostvovalo preko sedem tisoč ljudi. Politični govor g. Pribičevića je bil neprestano prekinjan s klici proti Radiću in današnji politiki RR. G. Pribičević je govoril o potrebah seljskega naroda, o ekonomski krizi, o davkih, o poročanju, o potrebi pravne sigurnosti in državi. Narod je sledil govoru z izredno pažljivostjo in razumevanjem. Za tem so še govorili Ludovik Pivko, Vilder in Krizman.

V Čakovcu

Ob 2. popoldne se je vršil v Čakovcu v restavraciji Kolodvor banket, ki mu je prisostvovalo 300 ljudi. Tudi ta banket se je dejansko pretvoril v pravo zborovanje. Češ, da SDS je tu pozdravil v imenu mariborske oblastne organizacije SDS predsednik dr. Lipold. Tudi tu je imel g. Svetožar Pribičević daljši govor o značaju in politiki SDS. Ako bi SDS hotela v vlado, bi mogla to takoj storiti. Celo g. Radić pristaja na to. Toda za pokret SDS bi bilo to opasno. Ne smemo biti nestrpnosti kajti bilo bi po grešno sedaj vstopati v vlado in ne storiti za državo nič koristnega. Mi smo faktor, preko katerega ne more nikdo. Vprašanje naše administracije, izruvanje korupcije iz nje in njeno ureditev more izvršiti samo SDS. Naš narod mora biti eden. Ako ne bo eden, ne bo niti velik.

Med veliki ovacijami se je Pribičević odpravil preko Zagreba v Beograd. Beograd, 3. januarja. Vse tukajšnje novine priobčjujejo obširna poročila o shodi Svetožarja Pribičevića v Medimurju priznavajoč velik njihov uspeh. Politika piše, da je bil zbor Svetožarja Pribičevića v Macincu v okraju kjer prebivajo izključno Hrvati, eden največjih njegovih zborov, da je karakteristično, da je imel ta zbor vsa obilježja, ki so jih imeli veliki Radičevi zbori.

Gonja Pucljeve stranke proti slovenskim regulativnim hranilnicam

Pupilarna varnost slovenskih hranilnic trdna in zanesljiva kakor vedno. — Radičevska zavist in judeževsko izdajstvo. — Pozor na sleparske radičevske agente!

Slovenske regulativne hranilnice so od nekdaj bile stebel našega gospodarstva. Njih odhori povsod poslujejo brezplačno po strogih predpisih zakona in pravil pod neposrednim nadzorstvom državnih komisarjev, ki pregledajo vsak sklep. Posojajo samo na pupilarno varnost in so v tej vlogi storile veliko za napredek Slovencev. Nikoli niso vprašale, katere stranke je prosile posojila.

Hranilnice morajo del svojega denarja nalagati tudi tako, da ga lahko vsak hip dvignejo. Pravilniki jim to dovoljujejo tudi pri večjih bančnih zavodih v razmerju z delniško glavnico. Tako so nekatere imele sorazmerne zneske naložene tudi pri Slavenski banki, ki je imela 60 milijonov delniške glavnice in za katero je vsa javnost vedela, da zanjo stojita bogata Trboveljska in pariško-dunajski Banque des Pays. Kam pa naj se, če se neče na obrestih izgubiti, naloži danes denar z absolutno varnostjo, da bo vsak hip na razpolago?

Ko je prišla Slavenska banka v težave, so se začeli javljati kakor hujne razni lopovi, ki so smatrali, da je sedaj čas, da oni kaj zaslužijo. Treba pač krepko lagati in obrekovati, izgubiti itak nimajo nič. Najprej so ti lopovi šepetaje širili laž o ali drugi hranilnici, končno pa so radičevci v »Kmetnem listu« v »Slovenecu« prinesli nekatere številke, koliko en ali drugi hranilnici dolguje Slavenska banka. Pri tem pa ta roparska družba ni bila toliko poštena, da bi povedala, koliko je teh terjatev z vrednostnimi

Naši kraji in ljudje

Reorganizacija Osrednje zveze javnih nameščenecv

Pod dojmom težkih udarcev in vsestranskih neuspehov v preteklem letu se je vršil v nedeljo dopoldne v veliki dvorani Mestnega doma v Ljubljani redni letni občni zbor Osrednje zveze javnih nameščenecv in upokolencev za Slovenijo, na katerem je bil položen nov temelj organizaciji izvršila se je namreč reorganizacija na principih sindikalizma. Zastopanih je bilo 22 strokovnih uradniških organizacij, udeležba sama pa je bila razmeroma pičila.

Predsednik Makso Lilleg je izrazil uvodoma svoje obžalovanje, da med državnimi nameščenici še vedno ne vlada ono intenzivno zanimanje za skupno organizacijo, kakor bi bilo pričakovati in želeli. Državno nameščenstvo nedvomno propada, ker merodajni faktorji čisto nič ne upoštevajo njegovih stremilj in težavnega socialnega položaja. Podčrtaval je zlasti gosposdarsko socialni značaj borbe in navaljal neuspehe na vseh poljih. Kronske upokolence še vedno niso prevedeni v dinarske. Organizacija se je trudila, da doseže uvrstitve Ljubljane in Maribora v prvi razred draginskih in stanovanjskih doklad. Toda zaman. Velika krivica se godi tudi provizijonistom v tobačni upravi. S 1. novembrom bo ukinjena stanovanjska zaščita državnih nameščenecv kot najemnikov, ki bodo potem izročeni na milost in nemilost hišnim posesnikom. Neobhodno potrebno je zato podaljšanje stanovanjske zaščite za državne nameščenice. Redukcija draginskih doklad, ki je bila izvršena pod pretvezo pomoči poplavlencem, bo nedvomno trajna. S tem se je treba že sedaj spriznati. Govornik je končno s posebnim poudarkom naglašal enotno močno fronto vseh uradniških organizacij, ker je tako upati na kak uspeh. Njegovo poročilo je vzel občni zbor s toplim odobravanjem na znanje.

Tajnik Joža Bekš je v svojem poročilu konstatiral, da organizacija v preteklem letu ne more beležiti niti enega uspeha. Razlike uradniških prejemkov še do sedaj niso izplačane in če se bodo uporabljale za izplačilo teh razlik dosedanje metode, bo to trajalo najmanj 20 let. Blagajnik Milan Paternoster je podal stvarno in pregledno poročilo o finančnem položaju Osrednje zveze.

O poročilu glavnih funkcionarjev odbora se je nato razvila živahna debata. Na predlog geometra Brinška je bil podan sedanji odboru s splošnim odobranjem absolutorij. V debato so posegli: Rado Kopić iz Maribora kot zastopnik kronske upokolencev, učitelj Šestan iz Ptulja, ki je povdarjal potrebo razredne zavednosti uradništva in borbenosti organizacije, dalje računski ravnatelj Anton Svetek, ki je navajal, kako naj bi se izvršila prevečba kronske upokolencev v dinarske. Delegat Vidic je zahteval pojasnila, zakaj so nekatere organizacije izstopile iz Osrednje zveze. Delegat prof. Raič iz Celja je naglašal, da ima uradništvo splošen vtis, da je Glavni savez le nekaka vladna kulisla. Predsednik Makso Lilleg je nato reasumiral razvoj debate ter odgovarjal na posamezna vprašanja in očitke. Po daljši debati je občni zbor sklenil, da se doideč članarino na 1 Din. Zastopnik UJU je priključil vstop učiteljske organizacije v Osrednjo zvezo javnih nameščenecv. Daljša debata se je razvila o izpremenitvi pravil, ki so priključena v smislu principov sindikalizma. Bila so sprejeta z večino glasov s pramernimi izpremenitvami.

Pri volitvah je bil izvoljen sledeči odbor: prof. Slavko Raič iz Celja, Fran Mahkovec iz Maribora, Stanko Mašič, Milan Paternoster, Joža Bekš, dr. Fran Stegenšek, Andrej Škul iz Ljubljane, Ignacij Rus. Kuno Hočevar, Tilen Eph, Josip Čampa. Ivan Starec, Fran Petrovič, Ivo Petročnik, Josip Zupan, Josip Čeh, Fran Golob, Anton Svetek, Mirko Matjašič in Jakob Drol. Za namestnike: Miloš Štibler, Josip Kobal, Josip Pirc, Davorin Mihek in Rado Kopić. Za pregledovalce računov: Aleksander Hruška, Janko Gogala in Ivan Zupanec.

Na zborovanju je bila soglasno sprejeta sledeča resolucija:

1.) Pozivamo vse še neorganizirane aktivne in upokolene državne nameščenice v Sloveniji brez izjeme, da v svrhu najkompaktnjega strnjenja v enotno združenje brez odloga pristopijo k svojim organizacijam. Te organizacije naj se, kolikor se to že ni zgodilo, preko Zveze takoj včlani.

nijo pri »Glavnem Savezu državnih činovnikov in službenika« v Beogradu.

2.) Z enakim pozivom in v isto svrhu se obračamo do vseh pokrajinskih zvez, ki naj v svojem področju organizirajo za nadaljnje uspešnejše delovanje in končno dosego skupnih ciljev zadnjega državnega nameščenstva.

3.) Pozivamo vlado, da prične z vso resnostjo voditi račun o vseh državnih nameščenecem in najširši javnosti znanih zahtevah »Glavnega Saveza državnih činovnikov in službenika« v Beogradu.

Slovo starega leta

Izredno živahno silvestrovanje v Ljubljani. Rekorden poset na Taboru.

Staro leto je zatonilo v preteklost. Svet je postal za leto starejši. A kaj je to v velovistju Posameznik to seveda drugače občuti in malokdo je vesel tega dejstva, čeprav imamo navado, da dajemo staremu letu primeren sloves v živahnem silvestrovanju.

Meglen je prišel tudi letos Silvester med nas. Ves malav se je vsedel nad Ljubljano. ki ga je pridno »čuvala« za njegovo brado. Dasiravno ves star, je ostal po stari tradiciji še vedno šegav, vesel in zadovoljen, čeprav v zavesti, da mu o polnoči odbije njegova ura.

Ljubljana ga je počastila tudi letos izredno prijazno in izpla na njegovo zdravje in v svoje veselje marsikak kozareček tudi čez mero. Trgovine so bile odprte pozno v večer in je bilo opažati v njih zelo živahen promet. Posebno trgovine z oblekami in obutvijo so napravile izborne kupčije. Morala se nobeno leto ni bilo toliko Silvestrovih prireditve, kakor letos Povsod je vladala animiranost in prisrčna razposajenost. Že od nekdaj so bile najbolj obiskane seveda prireditve naših sokolskih društev. Tako je bilo tudi letos.

Najslajnejša elitna prireditev pa je bila vsekakor na Taboru. Tamkajšnje silvestrovanje je pokazalo, da so popolnoma ničevi predsodki, češ da je Tabor preveč na periferiji. Brez posebne reklame in vabil je občinstvo do zadnjega kotička napolnilo vse obširne prostore in jih je moralo mnogo še oditi. Tabor ima pred drugim pač to veliko prednost, da so njegovi prostori zračni in da dovaja slajna ventilacija vedno svež topež zraka. Spored sam je bil večer prav primeren, deloma kulturne deloma zabavne vsebine. Ljubka gospica Turkova v luksuzni baletni toaleti je žela s svojimi dovršenimi plesnimi točkami salve aplavza. Spremljal jo je brat Verij Svajger. Viharito sta bila pozdravljena tudi ga. Kerenjak-Kolarjeva in g. Pavlič iz pevske šole prof. Kozine, ki sta nastopila s solotokami. Nadvse originalni so bili kupletji R. Raka o moški in ženski modi. Najbolj zabavna točka pa je bil vsekakor ameriški cirkus pod vodstvom cirkuškega direktorja Raka, ki je pripeljal iz Amerike nad 12 odličnih cirkuških moči, slonov itd., vse v tujeodnih uniformah, ki so prihajale na dan iz zaboja. Direktor je predstavil vsakega klovna občinstvu s primernimi verzji. Kako so ugaljale tudi ruske komične točke s jakaturami. O polnoči je imel starosta dr. Pestotnik na občinstvo krasen nagovor, v katerem je naglašal poslanstvo Sokolstva. Sokoli morajo graditi in braniti našo državo. Beseda Sokol mora pomeniti dobrega državljanca, dobrega sina, dobrega hčera svojega naroda. Vsakdanje vztrajno delo — to je junaštvo.

Prepri

Domače vesti

* Iz uradnega lista. »Uradni list« ljubljanske in mariborske oblasti objavlja v 121 številki z dne 31. decembra 1926. pravilnik za opravljanje državnih strokovnih izpitov poštornih in uradnih, dopolnilec pravilnika o opravljanju državnih strokovnih izpitov za uradnike in resortu ministrstva za pošto in telegraf ter razglas o novi emisiji tovarnih listov.

* Oporoka Pante Gavriloviča. Pokojni naš poslanik v Ateni, Panta Gavrilovič, je zapustil sledečo oporoko: Ohridske vinograde, vrednostne papirje, dragocenosti in hišo v Ohridu je zapustil svojemu nečaku Grubčeviću, svojji sestri zapuščala 300.000 Din, po 100.000 Din fondov vojnih invalidov in vojnim sirotam, pol milijona dilaškemu fondu v Ohridu, 400.000 Din pa za popravilo cerkve Čelnice v Ohridu.

* Železniški direktorji pri prometnem ministru. Skrajni vsi direktorji oblastnih železniških direktorji so prispeji v zadnjih dneh v Beograd ter bili sprejeti od novega prometnega ministra Milosavljeviča, ki se je pri tej priliki seznanil z razmerami in poslovanjem posameznih direktorji. V kratkem se bo vršila strokovna konferenca direktorjev z novim ministrom.

* Naknadni krediti za univerze. V ministrstvu prosvete se pripravljajo izpremenljivi predlogi, s katerimi se bodo zahtevali večji naknadni krediti za univerze in oblasti pravilno delovanje teh institucij ne žetu, zlasti za oblastne oddelke so tako reducirani, da bi bilo brez naknadnih kreditov pravilno delovanje teh institucij nemogoče.

* Sestanek delegatov pravnih organizacij v Zagrebu. V nedeljo 2. t. m. je imel stalni odbor za kongres pravnikov iz vse kraljevine svojo sejo v Zagrebu v prostorih stare borze. Seje so se udeležili: Predsednik nar. posl. dr. Vladimir Polić (Zagreb), I. podpredsednik dr. Rusemir Janković (sudija apel. suda Beograd), II. podpredsednik dr. Janko Babnik (predsednik viš. dež. sodišča v Ljubljani) je bil radi bolezni zadržen, — tajnik dr. Ivo Politeo (Zagreb), dr. Stojanović (Beograd) in dr. Sajovic (Ljubljana) in odborniki dr. Metod Dolenca, dr. Janko Zivonik (Ljubljana), dr. Versna, dr. D. Peš (Zagreb) in dr. Dragović (Beograd). Seji je predsedoval dr. Polić, ki je naznanil, da se je sodnik apelacijskega sodišča v Skoplju odpovedal mandatu. V odbor je bil nato kooptiran dr. M. Ivo Stimić, predsednik vrhov. sodišča v Sarajevu, ki prevzame posel generalnega blaginika. Odbor je nato soglasno sklenil, da bo letošnji pravniški kongres v Sarajevu združen z izletom v Dubrovnik in Split. Vršil se bo sredi meseca septembra in bo trajal 2 in pol dneva; izlet pa 2 do 3 dni. Na dnevnem redu kongresa bodo velevažna aktualna vprašanja kakor na primer »odgovornost organov delniških družb«, »izvršba pravnomočnih sodb (tudi zoper državo)«, »skolektivne pogodbe«, »glavni temelji našega pomorskega prava« itd. Službeni komunikacije z vabilom na sodelovanje referentom izda glavni odbor v najkrajšem času.

* Občinske volitve v Dol. Logatcu. Zadnjič smo poročali, da v Dol. Logatcu SLS ni vložila svoje kandidatne liste. Ta naša informacija ni bila točna, kar lojalno popravljamo. Lista SLS je bila vložena v Gor. Logatcu pa je kakor znano, zmagala brez protikandidatov lista odličnega pristaša SDS župana g. Puppisa.

* Nov vojni red. Za januar je izšla nova izdaja »Reda voznika«, ki ga urejuje šef odseka za redovne vožnje pri Gen. direkciji železnice M. Jovanović. Od oktoberskega izdaja se razlikuje v tem, da vsebuje najnovejšo spremembo m. dr. tudi na progah Maribor Trst in Čakovec-Dol. Lendava. Priročno in pregledno sestavljena knjiga stane 25 Din in se naroča pri Administraciji Reda vožnje, Beograd, Frankopanova ulica 18.

* Izpremembe govorilnih pristojbin v telefonskem prometu s Češkoslovaško. Ministrstvo je z odlokom št. 58097 od 11. decembra 1926 odredilo, da je začeti s 1. januarjem 1927, pristojbina za enoto navadnega telefonskega pogovora med našo kraljevino in Češkoslovaško 3.50 zl ali 38.50 Din. — Razume se, da smejo z inozemstvom govoriti samo tiste centrale, ki imajo za to dovoljenje od ministrstva.

* Novi koliki. Uprava državnih monopolov bo s 1. februarjem izročila prometu novo emisijo kolikov po 1, 2, 3, 5, 10, 20, 50, 100, 250, 500 in 1000 Din, kakor tudi kolike za karte in domine po 50 Din.

* Povračilo stroškov za sodne jetnišnice. Po naredbi provodnega ministrstva z dne 27. junija 1926, je določilo ministrstvo pravde za sodne jetnišnice v območju višjega deželnega sodišča v Ljubljani kot povračilo za stroške preiskovalnega zavora in izvršitve kazni za enega kaznenika in en dan za dobo od 1. jan. t. l. do 31. decembra t. l. cembra 1927, do dne 31. decembra 1927, nastopne zneske: za preiskovalni zapor in preskrbo pri izvršitvi kazni 5 Din, za stražo in upravo pri izvršitvi kazni pa 10 Din.

* Odlikovanje g. M. Kanteta Dne 20. dec. se je izvršilo v Kamniku odlikovanje zaslužnega solnika g. Matka Kanteta, vp. srezkega solskega referenta. Vse učitelstvo kamniškega okraja se je zbralo v Kamniški šoli, kjer je odlikovanca naprej nagovoril srezi poglavar dr. Ogrin, nakar mu je pripel na prvi visoki odlikovanje red so Save IV. razreda. Nato so odlikovanca čestitali: g. dr. Vidic kot zastopnik vel. župana, dekan g. Lavrenčič, g. dr. Karba imenom mesta Kamnik, g. M. Pretner, sreziški solski referent g. Skuli za poverjenstvo UJU, v imenu zbranskega učitelstva pa predsednik društva tov. Petrovc. Očividno ginjen se je odlikovanec zahvalil za visoko odlikovanje in pozval navzoče, da zaključijo kralju trikratni »Živio«.

* Uvedba dilaških čepic in krojev. Ministrstvo prosvete je izdalo na vsa ravnateljstva srednjih, učiteljskih in meščanskih šol odlok glede uvedbe dilaških čepic in krojev. Iz odloka je razvidno, da prepušča ministrstvo direktorjem in učiteljskim zborom v tem oziru prosto roko, pač pa priporoča njihovo uvedbo v večjih mestih, kjer je slab vpliv sodobne družbe in ulice večji in nevarnejši. Svrha take uvedbe je v zunanji disciplini, ker se na ta način omogoča javna kontrola in pa v notranji vzgojni vrednosti zlasti pri ženski solski mladini. Kierkoli se direktorji in učiteljski zbori za tako uvedbo odločijo, je treba to tudi izvajati energično in s potrebnim pedagoškim taktom, nikakor pa ne dopuščati kakih izjem, ki bi mogle škoditi splošni solski disciplini ter avtoriteti šole in učitelstva. Isto velja glede uvedbe posebnega kroja za žensko solsko mladino, kar ima očitno predvsem vzgojni pomen in navaja doraščajočo žensko solsko mladino k skromnosti in socialni enakosti. Glede na ekonomski moment naj se to vrši s sodelovanjem roditeljev, izvedba pa naj se poveri ženskim obrtnim in strokovnim šolam. Radi enotnosti naj sklepajo v krajih, kjer je več srednjih šol, glede uvedbe dilaških čepic in krojev direktorji sporazumno.

* Bolnica na Sušaku. Včeraj so se v novi državni bolnici začeli sprejemati bolniki Slovesna otvoritev bo pozneje.

* Himen. Na Stefanovo sta se poročila v Zetalah pri Rogatcu g. Tine Precč učitelj pri Dev. M. v Polju, s tovarišico gđ. Justino Sotošek, učiteljico v Pištianju. Novoporočencema želimo obilo sreče! — Istočasno je obhajal g. Martin Sotošek, tamkajšnji solski upravitelj 35 letnico svojega službovanja. 30 letnico srečnega zakona s svojo soporo Berto Sotošek, bivšo učiteljico ženskih ročnih del, in 25 letnico bivanja v Zetalah. Priljubljenemu g. Sotošku iskreno čestitamo in želimo, da zasluži pokojni uživa še mnogo let v sreči in zadovoljstvu.

* Smrtina kosa. Dne 2. t. m. je umrl v Ljubljani železniški uradnik na glavnem kolodvoru, g. Rudolf Smerzu. Pokojnik je bil agilen narodni delavec. Pogreb se bo vršil danes ob 15 uri iz splošne bolnice Blag mu spomin, žalujemo naše iskreno sožalje!

* Novi solski učni načrti. Glavni prosvetni svet v Beogradu je pretresal pretekle dni na svojih sejah nove uč

Prejeli smo še nekaj srečk.

Reflektanti jih lahko še ta teden dobe v

Zadružni hranilnici r. z. z. o. z., Ljubljana
Sv. Petra cesta šte. 19.

lahko obvladali situacijo tudi na narodno-gospodarskem polju.

a— **Prosta stanovanja.** 1.) Meljska cesta št. 41/I, 3 sobe, kuhinja s premakljivim štedilnikom, kateri je lasti stranke Amon Grete, in pritliklin. 2.) Glavni trg št. 4/I, 2 sobi, kuhinja in pritliklin od stranke Breščak Josip. 3.) Pod mostom št. 22/I, 2 sobi, kuhinja in pritliklin od stranke Novšak Karel. 4.) Ob jarku št. 6/I, 1 soba brez štedilnika in brez pritliklin od stranke Merum Ivan. 5.) Studenci, Aleksandrova cesta št. 1, 1 soba brez štedilnika od stranke Tkalec Jožef. 6.) Pobrežje, Stanko Vrazova ulica št. 6, pritliklin, 1 soba, kuhinja in pritliklin od stranke Čeh Ignac. Prosimo vložiti do srede dopoldne 5. januarja.

a— **Ljudska univerza.** Univ. profesor dr. Strzygowski z Dunaja predava na Ljudski univerzi v turek, dne 4. januarja o »Pravilnem pojmovanju umetnosti« na podlagi znamenitega grškega Hegosa - reliefa; v petek, dne 7. januarja o »Sredstvih umetniškega izražanja« na podlagi izbranih skulpturalnih slik razlikih umetniških dob. Tema predavanja bo sledilo pri zadostnem interesu v soboto 8. januarja. Mariborčanom se nudi redka prilika, da jim tolmači pravi pomen umetnosti znanstvenik svetovnega slovesa prof. dr. Strzygowski, ki razpolaga pri tem že z blestajočim lahkom razumljivo besedo.

a— **Razdelitev pohvalnice uspešnim biko-rem 1926.** se bo vršila dne 8. januarja 1927 ob 10. dopoldne v mali dvorani Narodnega doma v Mariboru. Ob tej priliki se bo vršilo tudi strojno predavanje o živinoreji. Vabite se, da se udeležite zgoraj razdelitve pohvalnice in predavanja.

a— **Mestna Orjuna Maribor priredi v soboto, dne 8. januarja 1927 svoj vsakoletni veliki ples v vseh prostorih Narodnega doma.** Vstopnina 10 Din.

Iz Celja

e— **Silvestrov večer v Celju.** Tudi na letošnjem Silvestrovem večeru se je videlo, da vladajo med celjskim Sokolom in med večino celjskega narodnega in naprednega prebivalstva izredno pristranski odnosi. Velika dvorana z vsemi svojimi obsežnimi stranskimi prostori Celjskega doma je bila nabito polna, nič manj nego okrog tisoč navdušenih prijateljev in prijateljic sokolske ideje in brezkompromisnega narodnega poleta je v iskreni in prijateljski družbi preživelo zadnje ure starega leta, da si vsi želijo srečnejše in veseljše čase ob prihodu novega. Kdor je bil med to množico odkritih in navdušenih narodnjakov z občutkom, da mu je bil v realnem življenju pretečen leta sokolski program samo kos papirja, tega naj v bodoče še tem bolj teži zavest, da večina našega lepega celjskega mesta neomajno vztraja pod čisto in po težkih nacionalnih bojih preizkušeno ter zmagovalno narodno zastavo. Vspored večera je bil dokaj zanimiv, tako, da so hitro in prijetno potekle predpolnočne ure. Gledališka igra, kateri je mogla zaradi obsežnih prostorov slediti le bližina okrog odr, humoristični nastopi in spretno izvršene čarovnije znamenitega čarovnika in alkimista (g. Pfeifer), gradjenjenski plesni nastop gđ. Kovačeve, izredno lepo uspeli telovadni ples članke celjskega Sokola ter skupine in živi kipi Sokolov, vse se je vrstilo med najboljšim razpoloženjem in ob živahnem pritrjevanju občinstva. Vmes pa je igral neumorno salonski orkester Celjskega glasbenega društva. Tik pred polnočjo je podal v izbranih besedah starosta celjskega Sokola br. dr. Milko Hrašovec kratko bilanco našega narodnega in kulturnega življenja, ki je žalostna in v zunanji nepolnosti in v notranjopolitičnem razvoju naše mlade države, kar pa nas mora tembolj bodriti k živemu in podvojenemu narodnemu delu. Zelen je končno vsem navzočim prav srčno in veselo novo leto. Po zadnjih govornikovih besedah se je dvignil zastor in na odru je naznanjala krasna že petindvajseta novoletna alegorija g. Benčana, nastop leta 1927. Sledile so častitke po vsej dvorani, v kateri je mahoma izgledalo kakor v kakem čebelnjaku. Neskaljeno razpoloženje je pa vladalo še po zvonitvi noč.

e— **Redni sestanek članov krajevnega organizacije SDS Celje** mesto se vrši v sredo ob 8.30 zvečer v klubovi sobi Celjskega doma.

e— **Ljudsko gibanje v Celju.** V letu 1926. je bilo v celjski župniji rojenih 241. umrlo je pa 415 oseb. Porocenih je bilo 130 parov. Leto 1926 je bilo nekaj slabše, kar se je rodilo 15 oseb manj, kakor leta 1925, umrlo pa je 52 oseb več kakor leta 1925.

e— **Predzna tatvina.** Neznani vlomilci so udrli v noč od srede na četrtrek v pisarno tiskarne Iv. Čater v Spodnji Hudičji ter odnesli ročno kaseto z malo vsoto denarja in raznimi trgovskimi dokumenti. Po vsemu se naši vrata zapirajo, vsled česar se sumi, da je moral biti storilec kaka oseba, ki je dobro vedela za vse okoliščine. Črna oseba ki je bila osumljena, je bila aretirana.

e— **Nesreča z avtomobilom.** V sredo 29. decembra dopoldne, se je zgodila na cesti med Novo cerkvijo in Vojnikom avtomobilska nesreča, ki je le slučajno še precej dobro iztekla. Iz Dobrne proti Vojniku je vozil reklamni avto tvrdke Brückl, tvornica kreme v Mariboru, v katerem sta bila sofer in potnik. Na ovinku zagleda sofer voz, v katerega so bili vpreženi vol. Dasi-ravno je sofer dajal znamenje, se mu spočetka voznik ni umaknil. Šele v zadnjem momentu je pognal, a še sedaj na napajočo stran. Situacija je bila zelo kritična in da bi ne zavozil sofer v voje, se je tudi on umaknil na napajočo stran, pri čemer je zašel na pobočje ceste, kar je imelo za posledico, da se je avto prevrnil. Sofer je ostal nepoškodovan, potnik si je pa zlomil roko. Voznik je, ne da bi pomagal pri reševanju, pognal in izginil.

e— **Ecclesia militans** je za bližajočo se volitve v oblastno skupščino že pridno na delu. V zadnjih dnevih starega leta se je po vlakih in po raznih mestih kar gnetlo častite duhovščine. Prepričani smo, da teh sestankov ni narekovala skrb za izboljšanje verske in moralne vzgoje podložnih ovčic, kar bi bilo za razne najbolj klerikalne kraje nujno priporočljivo. V Celju je konferiral na starega leta dan sam dr. Korošec, v konjski okraj se je pa podal dr. Hohnjec. Povsod se že kaže velika briga za prosvetni blagor Ljubljanskemu in mariborskemu škofu bi priporočali, da podeli svoji duhovščini do oblatinskih volitev dispenc od vseh verskih in stanovskih obveznosti, da bo tem slajnejše zmagala »ljudska volja«.

e— **Umrli** je v Zrečah pri Konjicah dne 31. decembra na kapi gospa Marija Grundner, velugledna posestnica v 45 letu starosti. Pogreb pokojnice se je vršil dne 2. t. m. na zreško pokopališče. Blag ji spomin!

Iz Kranja

e— **Silvestrova poteka veselo in živahno.** Najboljše je bilo v Narodnem domu, kjer je nudil domači gledališki oder v režiji g. Hleba nadse zabaven in bogat program raznih komičnih nastopov. V novo leto je popeljal občinstvo s primernim nagovorom čitalnični predsednik ravnatelj g. Košnik. Pri vsakem predstavanju je občinstvo najrazličnejših slo

Iz življenja in sveta

Kakšno bo leto 1927?

Prorokbe pariške vedeževalke.

Madame Albane de Siva s svojimi več ali manj »uresničeniimi« napovedmi je našim čitateljem morda že v spominu. Naj omenimo le, da je učena dama napovedala natančno konec vojne. Poslala je namreč predsedniku francoske Akademije znanosti naslednjo lakonično prorokbo: »3. novembra 1918: premirje z Avstrijo; 11. novembra 1918: premirje z Nemčijo.«

Takrat je torej madame Siva ugotovila; če se je zgodilo post festum, je danes kakopak nerodno ugotavljati. Zato gotovo ne bo neinteresantno čuti, kaj napoveduje čestita gospa za leto 1927.

Tekoče leto bo v Franciji prešlo v znamenju velikih reform, je izjavila madame Albane de Siva poročevalcu pariške »Information« po izčrpnem proučevanju horoskopa. Politično življenje se bo izražalo dokaj živahneje kakor leta 1926, pri čemer čisto ne bo šlo brez srditih besednih bitk. Sovjeti bodo z vsemi silami skušali forsirati boljševizem čez meje. V Rusiji bodo izbruhnile vstaje in utegne priti celo do državnega prevrata, ki pa se bo ponesrečil.

Nato sledi nekaj dokaj nejasnih »prorokb« splošnega značaja, ki veljajo domala za vsako leto. Na primer: Vsi važnejši dogodki novega leta se bodo pojavili spontano. Javno in politično mnenje bodo razburkale velike afere. Nastale bodo težkoče s sosedno državo. ltd.

Dalje obeta madame de Siva za novo leto velik porast možganskih bolezni, istočasno pa najavlja potrese, erupcije ognjenikov, katastrofe na morju itd. Slednjič izjavlja prorokinja, da ima veliko zaupanje v svoje horoskope. »Ni sem samo napovedala premirje«, je izjavila poročevalcu »Information«, »nego sem objavila tudi nekatere podrobnosti o zvezi, ki si je pozneje nadela ime »Društvo narodov«. Dobila sem zato zahvalno pismo od samega Wilsona, ki mi je čestital na moji umetnosti.«

Jakob Borodin,

tajni svetovalec kitajskih nacionalistov in organizator Kuomintangovih čet. Njemu se imajo v prvi vrsti kantonske čete zahvaliti za svoj uspeh.

Katastrofalen požar v Rouenu

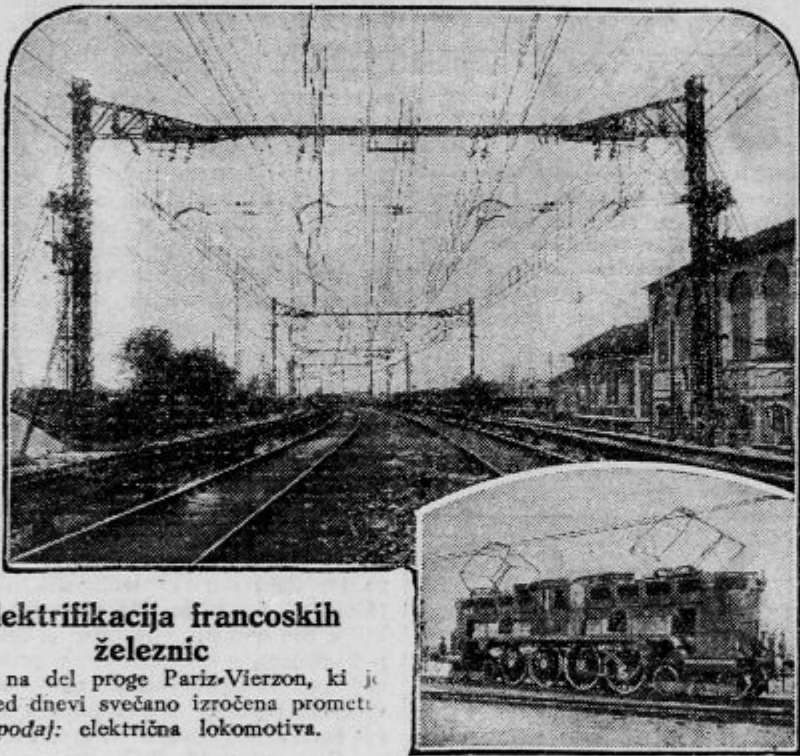
Staro francosko mesto Rouen je zadela na zadnji dan starega leta težka nesreča. Zgorelo je magistratno poslopje, stara in zgodovinsko znamenita zgradba. Ogenj je nastal že v zgodnjih jutranjih urah. Ko se je po mestu raznesel glas, da gori mestna hiša, je vse prebivalstvo letelo skup in začelo pomagati pri gašenju. Bilo je jasno, da ne bo mogoče obvarovati hiše pred uničenjem. Zato so bila izdana povelja, da se morajo za vsako ceno rešiti vsaj zgodovinsko važni arhivi, kar se je pozneje tudi zgodilo.

Ogenj je divjal s tako besnostjo, da je bilo poslopje ob dvanaesti uri uničeno do tal. Rouenski meščani so medtem, ko je gasilstvo skušalo obvarovati po-

samezne dele magistrata, z veliko srčnostjo nosili iz arhivov stare mape in svežnje uradnih spisov. Razume se, da se je pri tem nesebičnem in skrajno opasnem delu marsikateri poškodoval in opeknel.

Vendar pa so kljub požrtvovalni pomoči domačinov zapadle plamenu mnoge izredno važne listine. Zgorelo je gradivo iz prejšnjih stoletij, dokumenti, na katere so bili rouenski meščani izredno ponosni. Gasilci so imeli nepo-

pisno težavno nalogo. Mnogi so bili pri delu težje in lažje poškodovani in ležijo v bolnišnici. Posebno naporna dela so veljala obrambi slovite rouenske katedrale, ki stoji v bližini zgorele magistratne palače. To zgradbo, ki je svetovnoznana in slovi p svojih arhitekturi, se je vendarle posrečilo ohraniti ne-poškodovano. Zato pa je zgorela do tal magistratna palača, ki je bila tudi eden najstarejših arhitektonskih prič nekdanje dobe.

Elektrifikacija francoskih železnic

Pogled na del proge Pariz-Vierzon, ki je bila pred dnevi svečano izročena prometu. Spodaj: električna lokomotiva.

Išče se Adonis

Američani v Filadelfiji so se naveličali brezkončnih tekem za lepote in zgodilo se je, da je tamošnje društvo mladih deklet sklenilo razpisati tekmo za krasotca moškega spola. K tekmi se prepuščajo vsi moški od 18. do 60. leta. Seveda je društvo obremenjeno z razpisom tekme publiciralo tudi pogoje. Lepotec mora imeti predpisano težo in mero, biti ne sme premajhen in ne predebel, imeti mora široka pleča, napete mišice, ozko rezan profil, ognjevitve oči (na srce so Američanke pozabile) in kdor ima izpolnjene vse te pogoje, lahko stopi na plan ter se poteza za razpisano nagrado.

Nagrada ne bo samo v denarju. Izbrani bo počaščen na različnih prireditvah, sedel bo samo v družbi žensk in če mu ne bo prevroče, bo iz njih srede lahko odnesel tudi svojo nedolžnost...

Angleška volilna groteska

V nekem predmestju Birminghama so se vršile pred par dnevi dopolnilne volitve za angleško spodnjo zbornico. Te volitve so bile tudi za angleške razmere nekaj čisto posebnega in nezasišljivega. Kandidat laburistične stranke je bil Mosley, zet lorda Carsona. Konservativci pa so imeli za kandidata nekega mehanika po imenu Bike. Lady Mosley je nastopala na agitacijskih zborovanjih kot gospodinja in je priporočala izvolitev svojega moža. Baldwinov sin Oliver je nastopal v tem okraju kot socialističen

govornik, njegova sestra se je udeleževala tudi kot agitatorica in je priporočala izvolitev konservativnega kandidata. Najlepše pa šele pride. Volilna propaganda je bila tako ljuta, da so skušali nasprotniki drug drugega čim bolj diskreditirati pred javnostjo. V ta namen so najeli Mosleyevega očeta, 70 let starega konservativca, ki je napisal za angleške liste izjave, da je njegov sin, kandidat delavske stranke, lenov brez primere in da ni v vsem svojem življenju niti en dan delal.

Kurjozitet, ki so mogoče res samo na Angleškem...

Grozna nesreča na Arlbergu

V soboto dopoldne sta napravili na Arlbergu dve skupini smučarjev izlet v gore. Okrog poldne se je naenkrat v Val Valugi utrgal močen snežni plaz, kakih 750 metrov širok in več metrov debel, in zgrmel v dolino. Plaz je vse uničil na svoji poti. Zgrabil je tudi obe skupini turistov in jih pokopal. Ena skupina je obstajala iz sedmih Angležev, med njimi sta bili dve dami, druga pa iz dveh Berlinčanov in domačega vodnika Strolza. Po hudih naporih reševalcev, ki se jim je takoj pridružil tudi vojaštvo, se je posrečilo izkoptati iz snega enaka Berlinčana in eno Angležinjo. Ostalih osem smučarjev je mrtvih. Nesrečo je pripisati dejstvu, da je zadnje dni bilo gorkeje južno vreme, ki je spravilo snežne plasti v drhanje. Obe skupini sta napravili izlet, čeprav so bili turisti oficijelno posvarjeni, da proti nevarnostim snežnih plazov.

Samo še danes!

„Pleši Bajaco“

Samo še danes!

(Der tanzende Tor)

Največji, najlepši in na dražji dosedaj izdelan NORDISK-veletim ljubavi, strasti veselja id Kolosalna in razkošna igranja čalec prekaša vse dosedaj vid

M. Zévaco

Papežinja Favsta

Roman

»Kakor vse kaže, se je Njegova Svetost prilisla. Ni mi znano in ne miče me vedeti, zakaj. Toda Maineville se bo vrnil z oboroženo silo, da se polasti dragocenih vreč Njegove Svetosti ter prenese vatikansko žito v mlin vojvode Guiškega, ki potrebuje moke za kraljevski kolač. Meni to ni po godu.«

»Zakaj ne?« je vprašal stari, vrtače vanj z očmi. »Ali bi radi sami svoj kos pogače?«

Pardaillan je iznova skomignil z rameni. »Če bi hotel sam svoj kos, bi si ga vzel. Da ponovim: ne ugaja mi in nočem, da bi vojvoda Guiški jedel ta kruh. Zato sem prišel in pravim mlinarju: prijatelj, tvoj zaklad bo ugrabljen, ako ga ne rešim jaz. Povabil sem dva, tri krepke pomagače, da priredim poslancem gospoda vojvode Guiškega dostojen sprejem.«

»In kaj zahtevate za varstvo, ki mi ga ponujate?« je dejal gospod Peretti.

»Ničesar ne zahtevam,« je odvrnil Pardaillan. Gospod Peretti se je zdrnil.

»To je zelo lepo, gospod... nemara da prelepo!« Čeprav je izrekel te besede s tihim glasom, jih je vitez vendarle čul.

»Nihče vas ne more siliti,« je dejal, »da bi zaupali moji nesebičnosti, ki se vam zdi tako lepa in ki je prav za prav samoumevna, če pomislite, da ne potrebujem denarja. Ni dvoma, da se na tihem vprašujete, ali nisem izdajalec, ki ga hoče neprijatelj že naprej vtihotapiti v vašo trdnjavo. V dokaz svojega poštenja vam ne morem ponuditi drugega kakor možko besedo.«

»In če vam ne bi verjel?«

»V takem primeru vas rajši ubijem z vašimi mezarji vred, kakor da bi videl papežev zaklad v rokah vojvode Guiškega,« je hladno odvrnil Pardaillan.

»Kaj! Ubili bi me?«

»Ne brez obžalovanja, zakaj ugajate mi zelo.«

»Nu, tako mi svetnikov in Bogorodice, tedaj sva drug drugemu po godu! Zaupam vam, mladi mož. Pokazati vam hočem, kje so skrite vreče. Stopite z menoj...«

In sam pri sebi je rekel:

»Zdaj se mora izdati!...«

Toda Pardaillan se ni vzdignil s stola, na katerem je sedel, ampak je mirno odgovoril:

»Prav nič me ne zanima, kam ste skrili zaklad. Če hočete dober svet, bi vam dejal, da rajši to minuto naložite svoje vreče na mezge in odrinite.«

Gospod Peretti je pomislil, da ima Pardaillan morda nalogo, zvahtiti njegove ljudi v kako zasedo; a z druge strani mu je vzbujal njegov bistri, pošten in drzni obraz neodoljivo zaupanje. Ubral je tedaj srednjo pot in je sklenil, da ostane do nadaljnjega v mlinu, da pa sprejme Pardaillanovo pomoč.

»Vrli poštenjak ste,« je dejal. »Oprostite mi nezaupanje, ki se mu ne boste čudili, ako vam povem, da odgovarjam za ta denar. Poročal bom o vas svetemu Očetu; bodite uverjeni, da najde za vas primerno nagrado.«

»Moja nagrada je že najdena,« ga je pikro zavrnil Pardaillan. »Nikar ne skrbite zastraž mene.«

Gospod Peretti ga je začudeno pogledal.

»Kaj je temu vražjemu človeku?« se je vprašal na tihem.

Da bi ga imel bliže pred očmi, je povabil viteza, naj obeduje z njim. Pardaillan, ki mu je dopoldanski izprehod nabrusil tek, se je z veseljem odzval.

Med obedom je opazil dvoje: prvič to, da so bila jedila preveč izbrana za navadnega mlinarja, in drugič, da je izkazovala gospodu Perettiju vsa njegova okolica neko čudno spoštovanje. Po vsem tem je sodil, da ima posla s kakim visokim in mogočnim velikašem v službi Siksta V.... Gospod Peretti ni bil tako srečen; ugotoviti je mogel le to, da ima zagonetni gost imeniten tek in da ume kaj prijetno kramljati.

Kosilo je bilo baš pospravljeno, ko je prišel vojvoda Angoulémski

s Picouicom in Croassom. Lakeja sta prinesla vsak po dve musketi, več samokresov in še nekaj druge bojne priprave.

»Vraga,« se je namuznil gospod Peretti, »previdni ste da nikoli tega. S tem orožjem se ne ustrašimo niti obleganja...«

»Saj oblegani bomo!«

»Kako! Mar mislite res, da bi vojvoda Guiški...«

»Mislim, da bo grič Sv. Roka še pred nočjo obkrojen po vojniki!« je dejal Pardaillan in skomignil z rameni.

Gospod Peretti je jel resnično ugibati, ali ne bi bilo bolje zanj, da izgine. O Pardaillanu ni dvomil več, narobe! Orožje, ki so ga razkladali po mizah in klopih, mu je dokazovalo, da je nevarnost pred durmi in da vitez ni pretiraval, ko ga je svaril...

»Hm, hm!« je mrmral sam pri sebi, »mar bi bil ostal pri kraljici v dvorcu! Ali je moja prisotnost tukaj res neizogibna?... Gotovo ne... Človek izkupi kroglo ali sunek z bodalom, da sam ne ve kdaj... In kaj bi bilo, o Gospod, ako bi se jutri raznesla vest o smrti Siksta V!...«

Toda gospod Peretti je bil hraber mož. Vzlic vsem pomislekom je ostal.

Dan je minil brez posebnih dogodkov. Proti večeru so poslali Picouica in Croassa k znojju griča na opazovanje in so jima za-bičili, naj sporočita, kakor hitro bi videla, da se bliža količjak večje število ljudi. Picouic je bil dobre volje, a Croasse se je držal kakor vtešeni mizerere.

»Oho,« je vprašal prvi, »kaj pa vzdihuješ?«

»Krivičnost usode se mi upira,« je rekel Croasse. »Vse kar je prav.«

»Ti si krivičen, ti! Ušel si Belgoderu in si dobil službo v hiši, kjer ješ po štirikrat na dan in kjer govore s teboj po človeško, ne pa da bi te pretepali kakor psa... in še nisi zadovoljen!...«

»Kaj mi bo vse to, ako me ubijejo!«

»Kdo pravi, da te bodo ubili, bedak?«

»Saj vidiš, da se obeta boj... Stoj, Picouic! Veš kaj mi roči po glavi?«

»Povej!...«

»Pobrišiva jo, če sva pametna!«

Glavni dobitki I. razreda za S 30.000

je zadel srečka štev. 88 858.

Friedmannova sreča je kolosalna!

Skoro S 750.000 je moči zadeti z eno samo srečko. Dobitki S 500.000 —, 250.000 —, 100.000 — v gotovini brez vsakega odteglja.

Najugodnejša loterija na svetu.

100.000 srečk — 50.000 dobitkov. Polovica srečk zadene.

Žrebanje II. razreda 25. do 27. januarja 1927.

Cene srečkam za kupon II. razreda.

$\frac{1}{8}$ S 8:40 (65 Din) $\frac{1}{4}$ S 16:40 (128 Din) $\frac{1}{2}$ S 32:40 (56 Din) $\frac{1}{1}$ S 62:40 (512 Din)

Naročite takoj.

Po dospelih naročitvi dobite na svoj naslov originalne srečke z uradnim igralnim načrtom. Plačljivo po prejemu srečk.

Naročila v zaprti kuverti na naslov:

Ludwig Friedmann, Wien I., Salzgras 12/e

Govorniki, pevci,
športniki pol kusite
pastilje

Valda

Zadivljeni boste!

Napredaj v vseh le-
karnah in drogerijah

Zahtevajte jih v

škaticah

z natiskom imena

Valda

Manufakturst

v svoji stroki popolnoma izobražen,
starejši, se sprejme v veliko,
dobro vpeljano detajlno trgovino na
deželi v mariborski veliki županiji
Ponudbe pod »Dober strokovnjak« na
oglasni oddelki »Jutra«

Nata dr. IVO ŠORLI, Maribor

(doslej Slovenska ulica št. 11,
uraduje od Novega leta dalje
na A eksandrovi cesti št. 12
(h. ša. Wie thaler).

2 kjučavničarja

za popravila v obratu se takoj
sprejmeta.

Ponudbe z navedbo urne plače na
Ravnateljstvo tovarne cementa,
Z dani most.

Proti reumi, boleznim v sklepih in m. šču
utrujenosti sploš. telesnim slabostim
želodnim bolečinam, vzemite na slad-
korj, v vodi za pitje, ali pa primešani
kopelji nekaj kapljic

BRAZAY

francosko žganje z mentolom

Dobite ga v vseh lekarnah, drogerijah

in večjih prodajalnah.

Generalno zastopstvo in depot za SHS

pa ima

„Destilat“ d. d. v Zemunu

Uradnik

z visokošolsko izobrazbo, izvozno in tovarni-
sko prakso, knjigovodja, slov.-nem.-franz.
angl. korespondent, organizator išče službo
Ponudbe pod »Eksport« na upravo lista.

Foto

aparati in
potrebščine po
nizkih cenah
v zalogi

drogerija ANTON KANC, sinova
Ljubljana, Židovska ulica št. 1.

Aparati v trgovini na ogled — Zahtevajte cenik
za ostale potrebščine

Prostovoljna javna dražba

spalne sobe, raznih
omar, perila, slik in
drugih predmetov
se vrši
dne 5. januarja 1927
ob 9. uri —
Karlovska cesta št. 18

Podnice

(Waggonbelagpfosten)

2 vagona

mere 280 m dolge,

53 mm debele, za

takošnji prejem

kupimo.

Ponudbe na oglasni

oddelki »Jutra« pod

»Podnice«.

J. Stjepušin

26 Sisak

urpisve

oolje tob

burice stro

en. paritro

re. Kola

ostale po

trebašnje

pa gla

bila

Vojkovič

Vojkovič

Vojkovič

Vojkovič

Vojkovič

Vojkovič

Vojkovič

Vojkovič

Vojkovič

Vojkovič

Vojkovič

Vojkovič

Vojkovič

Vojkovič

Vojkovič

Vojkovič

Vojkovič

Vojkovič

Vojkovič

Vojkovič

Vojkovič

Vojkovič

Vojkovič

Vojkovič